

===== Son Cemaat Yazısına Tavzih
=====

:date: 2014-11-23 02:18:14 +0200

.. :Author: Emin Reşah .. :Date: 12550

Önceki yazıya dair birkaç itiraz geldi, onlara dair bir açıklama yapmak istedim.

Eleştiri neden Gülen'in şahsına yöneldi? Çünkü sayabileceğimiz diğer örneklerin hepsi *Cemaati temsil etmiyor* bahanesiyle savuşturulabilir. Bir kurumu kimin temsil ettiği önceden bellidir ancak Cemaat'i kimin temsil ettiğini bilemiyoruz. Hocaefendi dışında herkesin sözüne *şahsi görüşleridir*, *Cemaat'i bağlamaz* demek mümkün. Evet, buna düz tabiriyle kaypaklık diyoruz ama şaşırdığımızı söyleyemem. Suyu bulandırırken, sağa sola iftira atarken cemaati temsil ettiğini im eden adamlar, ertesı gün başka bir olayda dışarda kalabiliyor.

Misal Hz. Peygamber için *kiblesini şaşırdı* diyen adamı sorsan, eminim *Cemaati bağlamaz* diyecektir. *Yok bağlar* mı diyeceğim, bağlamıyorsa zorla mı bağlayacağız? [1]__

Bu sebeple, Gülen dışındakileri pek konu edinmedim. Zaten gerek de yok, malzeme çok hamdolsun.

Neden fertut kelimesini kullandın? Gülen'in söylediğinin, yaptığının tamamen bilincinde olduğunu düşünmek işime gelmediğinden. Çünkü bu durumda, akli melekelerini değil, müslümanlara ihanetini sorgulamak gerekecekti.

Kendi gözümle ne halde, kimin telkini altında yaşadığımı bilmediğim biri için *ihanet* kelimesini kullanmaktansa, *iradesiz*, *manipüle edilebilir*, *yaşlı*, *akli melekeleri zayıf* demeyi tercih ettim. Fertutun *yaşlanmaya bağlı bunama* telmihi de var, ancak kastım bu değildi. Bu sebeple yazıdan o kelimeyi çıkardım.

Hal sahibi olduğunu tahmin ediyorum velakin öyle insanların, siyaset kumpaslarına dahil olunca kullanılmalarının kolay olduğunu da biliyorum. Onun cemaatteki durumunun düşündüğümüzden daha sembolik olduğuna inanmak zannımın güzelliği açısından işime geliyor.

Bilinçli yapıyorsa, Cemaat tamamen onun kontrolü altındaysa durum çok daha vahim demektir. Velakin Türkiye'ye gelme iradesi bile şüpheli, uzun zamandır Cemaat'ten hariç biri tarafından ses veya video kaydı yapılmamış bir insanın bütün bu makinayı çalıştırdığına inanmam zor.

Onu seven insanları neden üzüyorsun? Sevmemeleri için :]

Bir insanın çok sevilmesi, onu eleştirilemez yapmaz. Justin Bieber'in Gülen'den daha çok seveni var ama bu onu veya sevenlerini müzik zevki açısından cid diye almıyoruz. Gülen'in sevenleri de, sevgilerini saplantı haline getirmişlerse, üzülmelerinde bir beis göremiyorum.

Benim de saygı duyduğum, bazıları ölmüş, bazıları yaşayan, bazıları hür, bazıları hapiste insanlar var ancak bunlara yönelmiş bir eleştiriye, kendime yönelmiş say-

mam. Kemal Tahir, *Devlet Ana*'da Mevlevilik için *oğlancılık okulu* dediğinde, *vay zındığın önde gideni* deyip kitabı parçalamam, Boratav'ın kitabındaki edepsiz Nasreddin Hoca fıkralarına bakıp, *vay bu zındık manevi üstadıma ne diyor* demem, hatta biri Necip Fazıl'ın *o kadar da iyi edebiyatçı olmadığını* söylediğinde, *galiba doğru söylüyorsun, çok ego var şiirlerinde* diyebilirim. Gülen bu insanlardan daha büyük, daha önemli bir şahsiyet değil.

Gülen'e kendini *bağlı* hissedenlerin hissiyatına kıyaslayabileceğim bir bağ arıyorum kendimde ama yok. Belki böyle bir intisabım olmadığı için bu kadar rahat konuşuyorum. *Nefes alan putlarıma* sövemezsiniz, çünkü öyle biri yok. Gençliğimde en çok kendisine bağlı hissettiğim Mirzabeyoğlu'na bile böyle bir bağlılığım yoktu.

Onun için belki de mesele Gülen'e söylediklerim değil, bir faniye bu derece bağlı olmaktır.

Peki bu yukarıdaki mantık Peygamber için de kullanılamaz mı? Yani birisi, o zaman Peygamber'e de mi bağlı olmayacağız? diyemez mi?

Bunun cevabı belli. *O istisna* diyerek konuyu kapatmak. Eğer Gülen'e Peygamber'e itaat ediyor gibi itaat eden biri varsa, imanını gözden geçirmesinde fayda var.

Ve dahi Peygamber de bu derece *tartışılmaz* bir konumda değildi. Hudeybiye'de Hz. Ömer ona bir sebepten ötürü çıkışması ve aynı Ömer'in, vefatından üç gün önce kalem istediğinde *hasta, kendinde değil* deyip engellemesi. Bu *hocamız ne yaparsa haklıdır, ağzından çıkan her tür incelemeden berîdir* anlayışının pek de Peygamber için geçerli olmadığını gösteriyor. Dahası şeytanın Peygamber'in ağzından çıkanı bile etkileme gücü varsa, falanca hocanın, filanca imamın sözünün de inceleme ve tahkikten varestede kalabileceğini iddia edemeyiz. [2]__

Böyle söylersen insanlar birbirleriyle nasıl konuşacak? Konuşmak, birbirine zıt fikirde de olsa, birbirinin samimiyetine ve maksadına güvenen insanlar arasında gerçekleşir. Eğer yazıdan anlaşılacak bir şey varsa, o da Gülen'e ve Cemaatine bu manada güvenmediğimdir.

Böyle bir güven olmadığında, konuşulacak en fazla AK Parti ve Cemaat arasındakine benzer bir *menfaat ittifakı* olabilir. *Ortak düşmanımızı nasıl alt edebiliriz?* ittifakı. İttifak hedefine ulaştığında, taraflar birbirine güvenmediği için halihazırdakine benzer bir arızanın çıkması mukadderdir. Daimi ittifak ancak samimi taleplerin karşılanmasıyla olur, samimi talepler de ancak ifade edilirse bilinir. Bir yandan tek derdi tefsir dersleriymiş gibi konuşup, bir yandan da devlet politikasına dahil olmaya çabalayana kim, nasıl güvenecek?

Uzaktan Cemaat'ın karakterine işlemiş *tedbir* kaygısının, kendi içlerinde bile tam bir samimiyet sağlayamadığını, *vazife* uğruna insanların sustuğunu, çok defa kolun kırılıp yen içinde kaldığını düşünüyorum. Bu sağlıklı büyümüş, ortak değerler etrafında, ne istediğini bilerek bir araya gelmiş bir topluluğu işaret etmiyor.

Fikir adamı değil eleştirisinin sebebi de bu. Hocaefendi, mefkure ve ideal konusunda pek çok örnek veriyor ve Asr-ı Saadet hayalleri kurduruyor ancak bugüne dair bir mefkure ve ideale dair bir fikri yok. Bir zaman makinası yapıp, milleti geçmişe yollamayacaksa Cemaat'ten en fazla *Liberal Demokratik* dünya düzeni içinde, uysal, yardımsever ve üretken vatandaşlar haline gelmesini bekleyebiliriz. Daha fazlası için ne irade, ne gayret, ne fikirleri var.

Cemaat'in M. Fethullah hocalarını, bir uçaktan *hidayetçi* olarak inişinin hayalini kurdıklarını tahmin ediyorum. Ancak o hayalin ertesi günü ne olacağı konusunda kendisi de dahil, kimsenin bir fikri yok.

Yazda çok ad hominem* var.* Bu itiraz yerinde bir itiraz, çünkü bir insandan bahsederken *ad hominem* yapmadan ne söyleyebilirsiniz?

Neticede Cemaat'in kişiliğini nefsinde sembolleştirmiş bir insandan bahsediyoruz. Bu insandan bahsederken de *kişiyle ilgili* bir takım ifadeler kullanmak mecburi. Eğer ortada, kendisinden ayırabileceğimiz bir eser, bir düşünce olsaydı, o zaman kişiliğine dokunmadan buna dair bir şeyler yazabilirdim ama yok. Misal Necip Fazıl'ın *Başyücelik Devleti* bahsini, nasıl biri olduğuna bakmadan ele almak mümkün. *Ya bırak bu kumarbaz adamı, at yarışı delisi birinin fikri* demek *ad hominem* olur.

Buradaysa öyle bir durum yok. Ortada kendini onyıllar süren bir gayretle sembol haline getirmiş, Cemaati'nin tek entelektüel varlığı olmuş birine dair, ad hominem'e bulaşmadan nasıl yazabilirsiniz?

Bir de *ad hominem*'in pozitif kullanımı mevcut. Bunu Cemaat'in propagandasında her gün görüyoruz. *Falanca insanlar dağda taşta hizmet ediyor, o halde söyledikleri doğrudur* minvalinde giden bir sürü söz var. Hatta Hocaefendi'nin söylediklerinin dinen geçerli olduğuna dair argümanların hemen hepsi *ad hominem*. *Bizim hocamız sahabe hayatı yaşıyor, söyledikleri de bunun için doğru* cümlesi, ad hominem'dir mesela. Bir kimsenin söyledikleri, yaşayış tarzına bağlı olmadan doğru veya yanlış olabilir, Papa birinin ayağını yıkadığında tesisin doğruluğuna inanmıyoruz.

Dini ve ahlaki meselelerde, ad hominem kullanmadan konuşmak hemen hemen mümkün değil. Çünkü ahlak *taklît* ile öğrenilir. O sebeple ahlak sözkonusu olduğunda, *kime benzemek istiyorsun?* sorusu, Peygamber in' şiddetle üzerinde durduğu gibi *ahlaken neredesin?* sorusuyla hemen hemen aynıdır.

Sen kimsin? ve **Sana bunları yazdıran nefsin kontrol ettin mi?**

Doğrudan bunları söyleyen olmadı ama muhtemelen okuyanların arasında olmuştur.

Ben kimse değilim, söylediğim sözlerin, doğruluğunu ve yanlışlığını kim olduğum üzerinden değerlendiriyorsanız, okumasanız da olur. Kimseye galebe çalmaya çalışmıyorum, kimseden maddi veya manevi bir ücret talebim, menfaat veya hürmet kaygım yok.

Yazdıklarımın nefsimle münasebetini kontrol ederim. Zaten yazı macerasında gayelerimden biri nefsimin azıcık ıslahıdır. Bununla beraber burada, nefsanî davrandığımı, Cemaat ehlini ve Gülen'in şahsını, kudretini kısılandığımı düşünen varsa söylemek isterim: Ben bugüne kadar kimseye *onu bırakın da benim dediğimi yapın* demedim. Birilerinin beni Gülen'in çoklarınca sevildiği gibi seveceğini düşünsem, pılımı pırtımı toplar, ortalıktan kaybolurum. *Sevilmemek* için gayret etmiyorum, bununla beraber sitedeki yazıları okuyan biri, kendimle ilgili olumsuzlukları da gizlemediğimi ve özenilme gayretim olmadığını farkedecektir.

Ortalıkta dinî ilimlerde kuvvetli, söylediğinde net, sözünü bir takım cemaat veya politika planlarına heder etmeyen, numaradan tevazu kibrine kapılmayan ve zalimlere cennet vaadedip, askerlere tezkiye etmeyen alimler var. Arayınca kalbi mutmain edeni de bulursunuz. Onların sözünü dinlemek benimkini dinlemekten evladır.

Mavi Marmara meselesi neden bu kadar önemli?

Orada, olay olduktan *sonra*, *izin alsaydılar* demenin manası, şehit olanların *pisi pisine gittiği* oluyor da, ondan.

O gemi zahiri hedeflerine ulaşmamış olabilir, ancak şühedaya duyulan hürmet, *izin alsaydılar* gibi bir sözü hakaret haline getirir. Bu mesela Akabe biatında, Hz. Peygamber'in ashabı için de söylenebilirdi. Zalimden izin almayı yardımlaşmanın şartı haline getirmek, *zalim haklı* demek değil mi?

Gülen'den İsrail'i lanetlemesini herhalde kimse beklemiyordu. Ancak en azından susması zulme uğramışların hakkıydı.

Ecevit'e şefaatinin bahsetmesi neden olumsuz bir şey?

Ehl-i Sünnet'in inanç kaidelerinden biri *bir müslümana, dininden dolayı zulmeden kişi kafir olmuştur* der. Ecevit, başbakanlığı sırasında dolaylı olarak yaptıkları bir yana, Merve Kavakçı'ya sırf başörtüsü sebebiyle şahsen saldırması ve akabinde herhangi bir tevbe emaresi göstermemesi sebebiyle buna dahil edilir.

Burada *Ehl-i Sünnet'e göre* değişimin sebebi şu: Ben mesela cemaatin kibleşi şaşanı ve burada Bülent Ecevit için bu kararı verecek bir merci değilim. Dahası günümüzde tekfirin hukuki bir tarafı olmadığı için gereksiz yere anmanın doğru olmadığını da düşünüyorum. Dahası *kafir* ve *müslüman* etiketlerindense, bunların işaret ettiği fiilleri anlamının daha doğru olduğu kanaatindeyim.

Bununla beraber, müstehapların detaylarına kadar ballandıra ballandıra anlatabilen bir insanın, bu basit ve temel kaidelerden de haberi olması gerekir. Bunu bırakıp, o insana şefaatten bahsetmesi biraz tuhaf değil mi?

Bulunduğu pozisyon sebebiyle bu kadar rahat konuşması zor olabilir, velakin burada da susabilirdi. Ecevit, şu meşhur dersaneleri hakkında kendisine iyilik yapmış olabilir ancak bu onun bu milletin son yirmi yılın en büyük belası, beceriksiz bir zalim olduğu gerçeğini değiştirmez.

Ecevit'i Ebu Talip'le karşılaştırmaları da başka bir tuhaflık. Ebu Talip, Mustehziün'dan değildi ve hiçbir müslümana zulmetmedi. Aradaki farkı görmek çok mu zor?

E, peki ne yapalım?

Cemaatin içinde olmanın türlü çeşit sebebi vardır, eminim. Kalacak yer ihtiyacından, Allah rızasına herkesin başka bir gayesi vardır. Hepsine ayrı saygım var, hatta Cemaat mensubuna saygım yukarıdan aşağıya artar. Nedense yükselmenin, diğer tüm bürokrasilerde olduğu gibi zahiri başarıya bağlı olduğu kanaati hasıl oldu bende.

Naçiz tavsiyem, insanların bu gayelerini *doğrudan* hedef alması. *Dersane-okul kuralım, oraya gelen çocuklardan bazısını evlere davet edelim, orada dersler yapalım, sonra onlar büyüsün ve bürokratik kademelere gelsin ve ideallerimize yardım etsin*, Nasreddin Hoca'nın peşin para hesabına benzeyen bir plan. Kaç kişiye ne kadar çalışıyor, bilmiyoruz, ancak bu insanların hiçbiri, o bürokrasinin genel karakteri hilafına bir hayat süremez. Bürokrasinin ekseriyetini de böyle tezgah mamülü hale getirmek mümkün olmadığına göre, sonuçta bir *yardımlaşma kulübü* veya *Mason locası* kabilinden bir şey çıkar en fazla.

Politika yapmak isteyen bir parti bulsun. Muhtaçlara yardım etmek isteyen, çevresinde yardım etsin veya güvendiği birilerini vasıta kılsın. Lise dersi anlatmak isteyen, etrafındakileri toplayıp ders anlatsın. Bürokrasiye yuvalanmak isteyen kanuni yoldan yapsın. Dini kitap okuyup, insanlara anlatmak isteyen, etrafındakileri çağırsın. Ne yapmak istiyorsa, içinde bulunduğu topluluğun o hedefe *doğrudan* bir faydası olduğundan emin olsun. Cemaatinki gibi dolambaçlı yollardan geçmek için insanın çok fazla *tedbir* yapıp, çok fazla hiyerarşiye bulanması gerekiyor. Sonunda kimin kime ne amaçla yardım ettiğinden bihaber, dünyevi *yükselme* ve *alçalmanın* önemli olduğu bir topluluğa dönüşüyor.

Bir merkezden yönetilmek, yapay bir *güç* duygusu verebilir ancak derdi Allah rızası olanın böyle bir güçten kaçması gerekir. Mute harbine giden ordu, Hz. Peygamber'in o zamana kadarki en büyük ordusuydu ve karşısındakilerden daha kalabalık olduğu halde neredeyse yeniliyordu. Dünyevi güç müslümanları da diğerleri kadar aldatır. Evet bir stadyumda insanları toplamak için büyük paralar ve organizasyon gerekir ama onlara stadyumda ancak bir gösteri sunabilirsin ve gösteri, sadece gösteridir.

Bir de tabi, *insanların imanını kurtarmak* için uğraşmanın tuhaflığı var. Kimse kimsenin imanını kurtaramaz. İnsan en fazla güzel bir örnek olabilir. Yoksa insanların kafasından aşağı doktrin yuvarlayarak, onlara nafile ibadet hesabı sorarak, yapay bir dünyada, diğer insanlardan yalıtarak ve hele evlenmemeyi muteber gösterip *ruhbanlık yazarak* iman kazandırılmaz.

İnsanın imana erişmesi tahkik iledir. Tahkik de her zaman şahsîdir. İçinde bulunduğu topluluk bu tahkiki kolaylaştırabilir veya zorlaştırabilir, ancak kimse kimsenin namına tahkik edemez. Başkasının tahkikinden kopya çekemez, çünkü düşüncede ve tecrübede kopya çekmek tahkiki yozlaştıran ve onu hedefinden

saptıran en önemli meseledir.

Ama dersaneler ne olacak?

Şimdi, açıkçası dersaneler açık kalsa ve Cemaat'i kapatsalar hiç fena olmaz.

Bu konuda insanların değişik fikirleri olabilir. Bir aklım aceleye gelecek bir konu olmadığını söylüyor ve diğer aklım *eğitim sistemi daha ne kadar kötü olabilir ki* diyor. Yani meseleyi sırf bir politika meselesi olarak ortaya getirince, söylenecek çok şey olabilir ancak bunu sadece bu işten para kazanan *dersane sahiplerine* değil, velilere, talebelere ve sair etrafa da sormak gerek. Dersane sahipleri *buraların eğitimi bizden sorulur lan* diye lafa girince, eh, tabii ki, *höst* diyecek birileri de olacak.

Bu konudaki kısa fikrim, sınavların bilgisayarda yazılı yapılması, testin çok sınırlı şekilde kullanılması ve bu sayede o sınavı okuyan öğretmenlerin de kontrol edilebilmesi. Bir talebenin imtihanını okuyan beş öğretmen varsa ve bunların dördü yakın notlar veriyor, biri çok yüksek veya alçak not veriyorsa, misal, o öğretmenin okuduğu diğer sınavları da incelemeye almak mümkündür, vs. Yani işin içinden kağıdı bir şekilde çıkarınca, optik forma da ihtiyaç kalmaz ama bu tamamen ayrı bir fasıl.

Buradaki derdimiz dersane meselesi değil, bir kısmının ticari müesseseler olduğu halde *Allah rızası* ifadesini bu kadar rahat kullanabilmesi. Ortalıkta para mevzuu yokmuş, herkes hayrına çalışıyormuş, bu kokuşmuş kırbaçlı başarı sisteminin parçası değilmiş gibi konuşabilmeleri. Neticede (teknik, sosyal, kanuni vs.) araçların Allah rızasına bu kadar rahat mevzu edilmesi ürkütücü. Bu ülkede dersanelerden önce müslümanlık yok muydu?

Bu yaygaranın asıl üzücü tarafı, çok daha önemli meselelerde sesi çıkmayan, pasifizmi şiar edindiğini hissettiren Cemaat'in aslında o kadar da pasifist olmadığını anlamamız oldu. Demek dersanesine basılınca sesi çıkıyormuş, yani daha önce sesinin çıkmayışı, ses telleri olmayışından değil, o meseleler umurunda olmayışındanmış. Bugün bile milletin başka derdi yokmuş gibi, harala gürele, sabahtan akşama dersane sayıklanların, bir yandan da *hakikat* gibi, *iman* gibi sözleri oluyor. Gülen olur da demiyorlar.

Bir de başından beri, bu dersanelerin sadece dersane olduğunu unutturmak ister bir hali var. Bu numaraların neticede ters tepeceğini görmemeleri nasıl mümkün bilmiyorum. Cemaat dersanelerle ilgili derdinin, para mı, insan devşirme mi, yoksa başka bir şey mi olduğunu söyleseydi daha ikna edici olurdu. Gerçek derdinin ne olduğunu söylemeyen hastanın, tedaviden şikayet etmeye ne kadar hakkı var?

Ve maalesef, gerçek derdinin ne olduğunu dinleyecek de, inanacak da güvenim kalmadı.

.. rubric:: Footnotes

.. [1] Hayır, o söz bir defa kendi hesabından sadır olduktan sonra, belgesi ve kimin yazdığını izhar ederek tövbe etmediği sürece *hesabıma girmişler* bahane-

siyle üzerinden atamaz. Kimseyi tekfir etmek işim değil ama Ehl-i Sünnet'e göre bu söz elfaz-ı küfürdendir. İmanını ciddiye alan adamın durumu ciddiye aldığını göstermesi, o ciddiye almıyorsa, birilerinin aldırması gerekirdi.

.. [2] Bu meseleyi, vahyin tabiatı ve Hz. Peygamber'in (ve sonra gelenlerin) rolü konusunda bizlere ihtar ve imtihan olarak kabul etmektense, üstünü örtmek işimize geliyor. Çünkü bizde itaat birinin sözünü *tartışmasız* kabul etmek anlamına geliyor, aklımıza yatmasa bile bunu rasyonalize edebiliyoruz. Allah'ın insana sunduğu gayb imtihanıyla, falancanın saçmalamasını bir tutabiliyoruz. Sözün ne kadar kolay ağızdan çıkabildiğini, anlamının ne kadar kolay çarpılabildiğini görmezden gelmek bizi de sorumluluktan kurtarıyor tabii. İşimize gelmesi de böyle.